

KONFERENCE OM NY NORDISK SIKKERHEDSPOLITIK

Landstingssalen på Christiansborg
i anledning af FN's fredsdag
Søndag 20. september 11.00 – 17.00

INTRODUKTION

Forud for den internationale fredsdag 2020 lyder opfordringen fra de Forenede Nationer, "lad os skabe fred sammen". FN markerer sit 75 års jubilæum med en opfordring til at bruge året på at lytte og lære og inviterer til en stor og omsiggribende samtale om, hvordan al verdens befolkninger kan skabe den fredelige og blomstrende fremtid, som de ønsker sig.

Konferencen i anledning af FNs fredsdag afholdes for at styrke regionens infrastruktur for fred ved at undersøge hvordan samarbejdet mellem de politiske beslutningstagere og organisationer i det civile samfund kan styrkes.

Konferencen skal skabe et forum for dialog mellem den nordiske fredsbevægelse og nordiske politikere for at tale om de reelle sikkerhedspolitiske problemer vi står overfor når det gælder udviklingen af en fremtidig ikke-militær og bæredygtig sikkerhedspolitik i Norden

Konferencen fokuserer på de to alvorligste reelle trusler de nordiske folk og hele menneskeheden står over for: Miljø og klimaændringer og oprustningen og faren for atomar storkrig også i vores del af verden. Og så spørger konferencen om, hvordan oprettelse af nationale fredsministerier i de nordiske lande kan være med til at omstille landenes og dermed nordens sikkerhedspolitik.

Siden Brundtlandrapporten, fra 1987 har det stået klart at nordisk sikkerhed ikke kun drejer sig om nedrustning og afspænding mellem øst og vest men er et globalt anliggende. Menneskeheden står overfor andre trusler end atomvåben i form af miljøforurening, fattigdom, ulighed underudvikling, befolkningstilvækst, gældskrise og rovdrift på ressourcerne. Afværgelse af en altødelæggende atomkrig er fortsat hovedsagen, men det er ikke længere nok til at sikre vores civilisations fremtid. Uden en dybtgående og omfattende omfordeling af ressourcerne fra det militære til det civile område vil verden ikke være i stand til at løse de globale problemer. Hvis vi skal skabe en sikker fremtid for de nordiske folk, så kræver det at politikerne og beslutningstagere skaber sikre rammer der ikke betyder katastrofer for andre folk på kloden.

Nordisk Råd vedtog på sessionen i oktober 2019 et forslag til ny nordisk strategi for samfundssikkerhed, som nu er til behandling i de nationale parlamenter og ministerier. På ministerplan har de nordiske udenrigsministre iværksat arbejdet med at udvikle en ny sikkerhedspolitisk udredning til fornyet og uddybet nordisk udenrigs- og sikkerhedspolitik som opfølgning på Stoltenberg rapporten fra 2013. Det er forventeligt at civile sikkerhed og at klimaforandringerne er højt prioriteret

De nordiske befolkninger ser positivt på et øget nordisk samarbejde vedrørende forsvars- og sikkerhedspolitiske spørgsmål. Vi mener at beslutningstagerne bør lytte til befolkningernes ønsker og udnytte og videreudvikle det nordiske potentiale i form af værdifællesskab, arv og position mellem Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige og de selvstyrende områder Færøerne, Grønland og Åland og især styrke det nordiske samarbejde inden for det fredsopbyggende og konfliktforebyggende arbejde bla.a. med opfølgning af anbefalingerne i "New Nordic Peace" rapporten fra april 2019.

I fredsministerium har vi lige som de nordiske befolkninger stor appetit på et sådant samarbejde og har længe argumenteret for udvikling af en selvstændig nordisk fredsaktivistisk sikkerhedspolitik som modvægt til stormagternes oprustning og gensidige rivalisering.

Vi ønsker at nordiske regeringer undersøger hvordan Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd, Østersørådet og Arktisk Råd i fremtiden kan spille en større rolle i nordisk udenrigs- og sikkerhedspolitisk samarbejde – ikke mindst når det kommer til de nordiske folks sikkerhed, der i dag er udfordret af helt andre trusler end for blot få år siden.

FORELØBIGT PROGRAM

11.00 – 12.00 Velkomst & indledning om nordisk sikkerhedspolitik

- 11.00 – 11.10 Hasse Schneidermann fra Fredsministerium, Danmark
- 11.10 – 11.20 Videohilsen fra FN's generalsekretær Antonio Guerez, New York (tbc)
- 11.20 – 11.30 Torleif Jonasson generalsekretær, FN-forbundet i Danmark (tbc)
- 11.30 – 11.40 Aaja Chemnitz Larsen mf. Ataqatigiit om sikkerhed i Grønland og Arktis
- 11.40 – 11.50 Christian Juhl, mf. Ø, om Nordisk Råds strategi for samfundssikkerhed
- 11.50 – 12.00 Videohilsen fra Bernd Hemmingway, Baltic State Region Cooperation (tbc)

12.00 -13.00 Hvordan kan nationale fredsministerier øge sikkerheden i Norden?

- 12.00 – 12.10 Videohilsen fra Abiy Ahmed, Premierminister i Etiopien (tbc)
- 12.10 – 12.30 Indledning: Valter Mutt
Freds- og miljødebattør, tidligere rigsdagsmedlem for Miljøpartiet i Sverige
- 12.30 – 13.00 Refleksioner: Status i de nordiske lande med panel og publikum
- 13.00 – 13.30 **Pause** med let forfriskning i form af sandwich & vand
- 13.30 – 14.30 **Nordisk sikkerhed trues af oprustningen og faren for atomkrig**
Norden som atomvåbenfri zone og kampagne for FN's forbud mod Atomvåben
- 13.30 – 13.40 Videohilsen fra Beatrice Fihn, direktør, ICAN, Geneva (tbc)
- 13.40 – 14.00 Indledning: Ulla Klotzer
Miljø- og fredsforkæmper, Kvinnor mot atomvåben og Kvinder för Fred, Finland
- 14.00 – 14.30 Refleksioner: Status i de nordiske lande med panel og publikum
- 14.30 – 15.00 **"In Our Time"**
CRAS guitarensemble opfører to værker af José Luis Hurtado og Ruta Vitkauskaitė med inspiration fra forskerholdet bag the Doomsday Clock
- 15.00 – 16.00 **Effektiv miljø- og klimapolitik er vigtig for sikkerheden**
Militarismen forstærker og fremskynder klimakrisen
- 15.00 – 15.10 Videohilsen fra Environment, Conflict And Cooperation
om New Climate for Peace initiative (tbc)
- 15.10 – 15.30 Indledning: Åse Møller-Hansen.
Landsledelsen for Kvindernes Internationale liga for Fred og Frihed Norge.
- 15.30 – 16.00 Refleksioner: Status i de nordiske lande med Panel og publikum
- 16.00 – 17.00 **Afsluttende refleksioner om fremtidigt samarbejde og anbefalinger**
- 16.00 – 16.10 Præsentation af det afsluttede panel - afhængig af deltagere
- 16.10 – 16.50 Hvad har konferencen opnået og hvad er de næste fælles skridt?

16.50 – 17.00 Afslutning

NOTER

OM FNS FREDS DAG

FN's Fredsdag den 21. september er ikke bare en markering af ønsket om fred, men også en dag, hvor FN opfordrer til global våbenhvile. En dag med våbenhvile kan betyde, at fredsforhandlinger genoptages og at FN's særorganisationer og andre humanitære organisationer får mulighed for at bringe medicin, mad, telte o.a. ud i konfliktområder. Effekten af den internationale fredsdag afhænger af, at regeringer og civilsamfund følger op med handling nationalt og internationalt. Den internationale fredsdag har eksisteret siden 1981; men først efter en ihærdig indsats fra den engelske filminstruktør Jeremy Gilleys bevægelse Peace One Day, som bogstaveligt talt rejste verden rundt for at vinde opbakning til en fredsdag med våbenhvile, lykkedes det i 2001 at få resolution 55/282 vedtaget på FN's generalforsamling så fredsdagen blev anerkendt som en årlig tilbagevendende FN-dag.

OM FREDS MINISTERIUM

Fredsministerium og store dele af den nordiske fredsbevægelse ser med stigende bekymring på den militære oprustning i vores del af verden, som vi frygter kan ende med en atomar krig udløst bevidst eller ved en fejltagelse. Vi er bevidste om, at spændingerne mellem USA/NATO og Rusland daterer sig tilbage fra Ruslands folkeretsstridige annektering af Krim og vi er af den opfattelse at Rusland i sig selv ikke udgør en militær trussel mod de nordiske lande men at det er selve våbenkapløbet, der er en trussel mod befolkningernes sikkerhed.

Vi mener at der er to spørgsmål der skal adresseres: Den stigende stormagtsrivalisering og oprustning samt den øgede fare for atomkrig ved bevidst handling eller uheld og den manglende rettidige handling i forhold til de omfattede miljø- og klimaproblemer. Sammenhængen mellem de to udfordringer har længe været på vores dagsorden. Vi har derfor indledt samarbejde med miljø- og klimabevægelsen i Danmark for at gøre opmærksom på forholdet mellem militæret og miljøødelæggelserne og lancerer til efteråret en kampagne og et borgerforslag om dansk tilslutning til FN's traktat om forbud mod atomvåben fra 2017.

Fredsministerium har gennem årene ihærdigt forsøgt at pege på alternativer til den igangværende oprustning og førte krigspolitik. Vi har som skyggeministerium rettet utallige henvendelser til Folketinget, deltaget i folkemødet på Bornholm, og mange nordiske fredsmøder samt afholdt arrangementer på FN's fredsdag. Her har vi som dansk afdeling af GAMIP argumenteret for et nyt sikkerhedspolitisk paradigme og for omrustning til fredeligere fælles nordisk forsvars-, udenrigs- og sikkerhedspolitik med respekt for FN's konventioner, traktater og resolutioner og med opfyldelse af FN's 17 verdensmål som omdrejningspunkt.

OM CRAS

CRAS Ensembles fortløbende klassiske kompositionsværk 'In Our Time' får tilføjet et kapitel hver gang tiden ændres på det ikoniske Doomsday Clock – et ur, der på basis af forskervurderinger af atomtruslen, klimaforandringer og disruptive teknologier symbolsk indikerer, hvor tæt menneskeheden aktuelt er på at udslette sig selv. Musikstykket 'In Our Time' udvikler sig således i takt med globale begivenheder, og værket er derfor potentielt set uendeligt og består af forskellige kapitler skrevet af forskellige internationale komponister. Kapitel 1, 'Two Minutes to Midnight', der er komponeret af den mexikanske komponist José Luis Hurtado, blev uropført i januar 2020, mens kapitel 2, der er skrevet af den litauiske komponist, Ruta Vitkauskaitė, uropførtes på 75 årsdagen for Hiroshimabomben i august 2020.